

[Bauusgaard.]

overenskomstsyst \ddot{a} m, som jo, alt gjort op, alligevel er værdifuldt.

Jeg kan heller ikke lade være med at pege på, at den industrielle udvikling herhjemme i de senere år og ikke mindst i den seneste tid synes at løbe så stærkt, at det måske er et spørgsmål, om den økonomisk fornuftbegrundede, produktionsmæssigt set rigtige investering i en videregående rationalisering og automatisering af industrien ikke hurtigere, end vi måske i dag har fantasi til at forestille os det, kan føre os derhen, hvor vore problemer ikke skabes af mangel på arbejdskraft, men skabes ved, at automatiseringen har givet beskæftigelsesproblemet en helt anden karakter.

Derfor må jeg igen sige, at en af de skuffelser, jeg har haft i den forløbne folketingssamling, har været, at de tre store partier ikke alene så kategorisk, men for en enkelt ordførers vedkommende så overordentlig arrogant afviste, at der overhovedet var noget problem at drøfte i det forslag, som det ærede medlem hr. Helveg Petersen stillede om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af arbejdspladsernes forhold. Jeg tror ikke, det er heldigt; jeg tror ikke, det er klogt, hvis man vil se bare lidt længere ud end netop til de problemer, vi har i dag. Jeg tror, man virkelig skal gøre sig klart, at i det moderne industrisamfund skabes problemerne ikke til enhver tid automatisk ved, at der er mangel på arbejdskraft og stærkt stigende indkomster; i det fuldt udbyggede moderne industrisamfund kan — og det har vi jo erfaring for fra verdens førende industrinationer — problemerne meget let opstå ved, at den stærke automatisering kan give beskæftigelsesproblemer, der ikke er præget af mangel på arbejdskraft.

Jeg tror således, at nogle af de ting, som er draget frem i den nu forløbne del af folketingsåret, med fordel kunne tages op til nærmere overvejelse af dem, der har afvist dem, og jeg kan kun udtrykke håbet om, at vi ved en drøftelse i næste

folketingssamling kan konstatere, at man har benyttet noget af sin sommerferie til at meditere over de lidt mere langsigtede problemer, der har deres oprindelse i den stærke udvikling, Danmark er inde i.

Spørgsmålet er vel, om ikke denne folketingsamling ved siden af alt andet er kommet til at øve skade ved, at den måske er blevet så forceret og så langvarig, at den har givet os politikere lidt for lidt tid til at foretage det, som en politiker måske har mest behov for: at meditere over de problemer, som en hastigt voksende samfundsudvikling stiller os over for.

Aksel Larsen: Traditioner og vaner vejer tungt, og traditioner er ikke ubetinget slette. Jeg siger dette, fordi jeg vil bemærke, at når vi har såkaldt storpolitisk debat i dag og der er lige så stor interesse for den, som der er for så mange andre debatter her i tinget — det ser man på fyldningsgraden i salen — så skyldes det en tradition i det danske folket \ddot{a} ng. Denne tradition kan naturligvis begrundes godt og slet ikke urigtigt med, at når folket \ddot{a} ng \ddot{a} t slutter sit arbejde efter at have været inde et efterår, en vinter og et forår, så bør status gøres op; regeringen bør gøre status, folket \ddot{a} ng \ddot{a} t bør gøre status, og partierne må have anledning til at gøre status op.

Hertil kan imidlertid siges, at det er lidt vel tidligt. Vi slutter jo ikke nu, vi er ikke færdige. Bortset fra at regeringen har planer om folketingsmøde i september, og at folketingsåret jo først slutter den første tirsdag i oktober, så ligger det vigtigste lovforslag eller det vigtigste indgreb i udvalg, og vi ved endnu ikke, hvad det bliver til med det.

Debatten her i dag har hidtil — om den fortsætter på den måde, ved jeg ikke; det afhænger bl. a. af mig selv, og lad mig håbe det bedste — som talrige andre debatter siden oktober været en debat om regeringens lovkomplekser, og enten var alting hvidt, eller også var det sort. Regeringspartiets ordfører fortalte, at alt, hvad regeringen